

Zeer Geheim

Ex.nr. 29

MINISTERRAAD

Nr. 4522

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 13 september 1968 in de Trêveszaal
aangevangen 's morgens om tien uur en 's middags voort-
gezet

Aanwezig: de minister-president De Jong en de ministers
Bakker, Beernink, De Block, Klompé (bij de
punten 2b, 4c, 4d, 4g en 4m t/m 15), Lardinois,
Polak, Roolvink, Schut, Den Toom, Udink,
Veringa en Witteveen (Afwezig: minister Luns)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Grapperhaus (punt 14b), Grosheide (punt 14c),
De Koster en Van Veen (punt 14e en 14f)

Secretaris: drs. J. Middelburg
Notularis : mr. J. P. M. H. Merckelbach

1. Notulen

a. Notulen van de vergadering van 30 augustus 1968

Wijzigingen: zie bijlage I.

1 b. Notulen van de vergadering van 3 september 1968

Wijzigingen: zie bijlage II.

1 c. Notulen van de vergadering van 5 september 1968

Wijzigingen: zie bijlage III.

1 d. Notulen van de...

Hij vraagt zich af of ook Nederland niet deze visumplicht, die tijdelijk is opgeheven tot 1 oktober, blijvend moet afschaffen. Staatssecretaris De Koster antwoordt dat men hierover reeds overleg voert in Benelux-verband.

4 1. Vergadering van de ministers van financiën van de EEG
(Zie notulen r.m.r. 5 september 1968, punt 4d)

Minister Witteveen deelt mede dat tijdens de vergadering van de ministers van financiën van de EEG maandag en dinsdag jl. in Rotterdam, bij de discussie over het in Bazel door de twaalf centrale banken genomen besluit om het pond sterling te helpen met een krediet van \$2 mld, sterke druk op de Franse minister van financiën Ortoli is uitgeoefend om zich bij dit arrangement aan te sluiten. De Franse minister is tenslotte een heel eind tegemoet gekomen. De Duitse minister Schiller heeft een poging gedaan om bij het debat over de budgettaire kanten van het EEG-beleid het vraagstuk van de eigen inkomsten van de gemeenschap op de agenda te plaatsen. Spreker heeft hierop gezegd een dergelijke discussie nog prematuur te achten en voorts gewezen op de band tussen de eigen inkomsten van de gemeenschap en de bevoegdheden van het Europese parlement. Wel heeft spreker erin toegestemd om over betere procedures voor de financiële kanten van de gemeenschappen een rapport te laten opstellen door de commissie voor de begrotingspolitiek. Bij de discussie over het slotcommuniqué ontstond een langdurig debat tussen de ministers Schiller en Ortoli over het Duitse verlangen daarin te stellen dat de EEG-landen hun economische politiek dienen te richten op prijsstabiliteit. De Bondsrepubliek heeft deze prijsstabiliteit gerealiseerd, maar in Frankrijk doen zich grote prijsstijgingen voor.

Minister Lardinois heeft er bezwaar tegen dat de ministers van financiën, ook al stond dit punt niet op de agenda, nu reeds hebben gesproken over de budgettaire kanten van het EEG-beleid. Spreker is bovendien van mening dat een dergelijk gesprek in de coördinatiecommissie en de REZ dient te worden voorbereid. Minister Roolvink vraagt of al iets bekend is over de loonontwikkeling in Duitsland. Minister Witteveen is het met minister Lardinois eens dat, indien bij het gesprek van de ministers van financiën punten aan de orde komen die andere bewindslieden raken vooroverleg nodig is. Het is evenwel van belang het informele karakter van het overleg tussen de ministers van financiën

te bewaren...

te bewaren; zij nemen ook geen echte besluiten. Spreker is bereid om als de studie van de begrotingscommissie over de financiële procedures tot resultaat leidt, dit punt in de coördinatiecommissie en vervolgens in de REZ te bespreken. Spreker antwoordt minister Roolvink dat de Duitse regering intensief overleg voert met de vakbeweging en deze waarschijnlijk zal kunnen overreden om geen te hoge looneisen te stellen. Niettemin verwacht men dat de lonen en ook de consumptie iets zullen stijgen. De OESO verwacht dat de loonontwikkeling in West-Duitsland rustig blijft en dat het probleem van het overschot op de betalingsbalans niet verdwijnt. De rente in Duitsland is wat gedaald en ligt nu een half procent lager dan in Nederland; dit stimuleert de investeringen en de kapitaaluitvoer. Spreker is voorts onder de indruk gekomen van het Duitse conjunctuurbeleid. Er bestaat een reële stabiliteit waarbij toch een sterke groei is bereikt. De Duitse wetgeving ten aanzien van de conjunctuur-politiek geeft de regering een groot aantal mogelijkheden om de economische ontwikkeling te beïnvloeden. Spreker is van oordeel dat men ook in Nederland deze kant op moet en hij heeft staatssecretaris Grapperhaus gevraagd een studie hierover te maken. Ook ten aanzien van de meerjarige begrotingen is men in Duitsland ver gevorderd. Er zijn reeds nu over verschillende posten afspraken voor 1972 gemaakt. Spreker wijst er voorts op dat de Bondsregering veel minder bevoegdheden heeft op loonpolitiek terrein dan de Nederlandse, maar dat zij toch door een uitstekend overleg met de vakbeweging tot bevredigende resultaten komt. Minister Roolvink schrijft dit voor een deel toe aan het bestaan van maar één groot vakverbond en het veel grotere nationale besef in West-Duitsland. Minister Witteveen kan dit laatste bevestigen. De publieke opinie in Duitsland is bijzonder bevreesd voor prijsstijgingen en voor inflator financiers. De verhoging van de BTW met 1 punt op 1 juli jl. heeft men zonder prijsstijgingen kunnen verwerken, omdat de loonstijging geringer is dan de produktiviteitsstijging. Minister Lardinois vraagt of men het punt van het informele overleg van de ministers van financiën van de EEG op de agenda van een van de volgende vergaderingen van de REZ wil plaatsen. Minister Witteveen is van oordeel dat dit dan kan geschieden in samenhang met de bespreking over het landbouwregiem. De raad kan zich hiermee verenigen.

In de vrees
voor inflatie